

13. Kam naudojami sąskaitų plano sąskaitų tipai?

Kam naudojami sąskaitų plano sąskaitų tipai? Sąskaitų tipai yra naudojami kuriant korespondencijas. Sąskaitų tipuose yra tam tikrų taisyklių rinkiniai, pagal kuriuos parenkama detali sąskaitų plano sąskaita. Tvirtinant apskaitos įrašą į apskaitą, tikrinamos tvirtinamos operacijos detalės ir lyginamos su sąskaitų tipu ir pagal tipe esančią taisyklę parenkama detali sąskaitų plano sąskaita. Nepamirškite, sąskaitų tipas naudojamas korespondencijoje, todėl norėdami, kad pagal Jūsų suformuluotą taisyklę tipe būtų parenkama detali sąskaita - pirmiausia tas tipas turi būti pridėtas į korespondenciją. Detaliau apie korespondencijų valdymą skaitykite [čia](#).

1. Sąskaitų tipai yra *Apskaita* -> *Sąskaitų plano sąskaitų tipai*. Kuriant naują tipą reikia spausti mygtuką [**Naujas**]. Norėdami papildyti esamą tipą - raskite jį sąrašo ir atverkite. Kuriamų sąskaitų tipų skaičius neribojamas. **Pagrindinė tipo kūrimo taisyklė: pasirenkama iš sąrašo sąskaitų plano sąskaita ir pridedama jai aprašyta taisyklė, kuriai esant tvirtinimo operacijoje parenkama tipe nurodyta sąskaitų plano sąskaita.**

2. Atvėrę sąskaitų tipo langą pridėkite sąskaitų plano sąskaitą, kurią aprašysite lange paspaudę mygtuką [**Pridėti sąskaitą**] ir pasirinkite iš sąrašo reikiamą sąskaitą. Pridėję sąskaitą būtinai pažymėkite ją ir spauskite [**Pridėti reikšmę**]. Po sąskaita bus pridėta eilutė, kur stulpelyje esančių reikšmių pagalba galėsite parašyti taisyklę, kuriai esant bus parenkama pridėta sąskaita

3. Taisyklės formavimas.

3.1. Taisyklė formuojama pirmiausia nurodant reikšmės tipą. *Reikšmės tipas* - stulpelyje iš sąrašo pasirenkama reikšmė. T.y. būtent pagal čia nurodytą reikšmę apskaitos operacijos tvirtinamame dokumente bus ieškoma atitikties ir bus parenkama tipe nurodyta sąskaitų plano sąskaita. Pavyzdžiui: nurodžius prie sąskaitos 20100 *reikšmės tipą* atsakingas asmuo ir *reikšmę* - konkretus darbuotojas, tvirtinant apskaitos operaciją, kur yra nurodytas tipo reikšmėje priskirtas atsakingas asmuo ir pasirinkus korespondenciją kur nurodytas būtent šis sąskaitų tipas, bus parenkama 20100 sąskaita. Jei prie sąskaitos 20101 pridėsime kitą atsakingą asmenį, tvirtinant apskaitos operaciją kur bus nurodytas būtent tas atsakingas asmuo - bus parenkama 20101 sąskaita.

Pavyzdžiui: Papildėte sąskaitų planą naujomis sąnaudų sąskaitomis, todėl reikia papildyti sąnaudų išrinkimo tipą, kad registruojant pirkimo sąskaitas būtų parenkama reikiama sąnaudų sąskaita. Pagal žemiau pateiktą tipų aprašymą rasite, kad sąnaudų sąskaitos, naudojamos pirkimo metu, aprašomos *Pirkimo savikaina 2 kl. produktams ir 6 kl. paslaugoms (Purchase Cost) tipe*. Atvėrę tipą matysite, kad atitinkama sąnaudų sąskaita pirkimo metu parenkama pagal pirkimo sąskaitoje pridėto produkto grupę. Norėdami papildyti tipą, turite pirmiausia pridėti naują sąskaitų plano sąskaitą, pridėti Reikšmės tipą - šiuo atveju bus Produktas (renkant sąskaitų plano sąskaitą tvirtinimo metu, sistemoje turės būti tikrinamas produktas) ir stulpelyje Produkto grupė pasirinkite konkrečią produkto grupę (jei grupių trūksta - kaip jas kurti rasite čia). Suformuluota taisyklė reiškia, kad sąskaitų plano sąskaita bus parenkama tada, kai pirkimo detalėse bus pridėtas produktas su nurodyta produkto grupe (produkto grupė produkte nurodoma jo kūrimo metu, pirkimo metu papildomai pridėti produkto grupės jau nereikia, ji yra produkto kortelėje)

Sąskaitos numeris	Sąskaitos pavadinimas	Kriterijaus pavadinimas				
6004	Netiesioginės gamybos išlaidos	6004 Netiesioginės gamybos išlaidos				
Reikšmės tipas	Reikšmė	Kodas	Globali grupė	Globalios grupės kodas	Produkto grupė	Produkto grupės kodas
Produktas					6004 Netiesioginės gamybos išlaidos	

3.2. Nurodžius reikšmės tipą toliau informacija pildoma sekančiuose stulpeliuose, kur nurodoma pagal kokią reikšmės detalę bus tikrinama tvirtinama apskaitos operacija:

Reikšmė - gali būti pasirenkama konkreti Reikšmės tipo reikšmė. Pavyzdžiui: Pasirinkus reikšmės tipą Produktas, Reikšmė bus konkretus produktas iš sąrašo. Reiškia, kai tvirtinsite apskaitos operaciją kur bus nurodytas tas produktas - bus parenkama ši sąskaitų plano sąskaita. Pavyzdžiui: pasirinkus reikšmės tipą Banko sąskaita, Reikšmė bus konkrečios banko sąskaitos numeris. Reiškia kai tvirtinsite apskaitos operaciją kur bus nurodyta banko sąskaita - bus parenkama ši sąskaitų plano sąskaita.

Kodas - laukas užpildomas automatiškai nurodžius prieš tai buvusio stulpelio informaciją

Globali grupė - ši reikšmė yra globalesnė t.y. tam tikri duomenys sistemoje gali būti grupuojami pagal globalias grupes: produktai, Partneriai. Ši reikšmė pildoma tada, kai tam tikra globali grupė apjungia kelias esme panašias reikšmes. Pavyzdžiui: jei sąskaitų plane skolos pas Jus detalizuotos pagal partnerius iš ES ir ne iš ES, tada patogiu tipe Pirkėjų skolos nurodžius sąskaitų plano sąskaitą Skolos iš ES pridėti reikšmės tipą Partneris ir nurodyti globalią grupę Pa-ES, analogiškai kitai sąskaitai priskirti kitas Partnerių globalias grupes. Tvirtinant pardavimo sąskaitas ir naudojant korespondenciją kur bus naudojamas šis tipas, Pirkėjų skola bus parenkama automatiškai pagal tai, kokia globali grupė Partnerio kortelėje pridėta.

Produkto grupė - jei pridedamas Reikšmės tipas Produktas - čia iš sąrašo pasirenkama konkreti produkto grupė

Sąskaitos tipas: Pirkėjų skolos tipas

Pagrindinė informacija

Pavadinimas Pirkėjų skolos tipas Aprašymas

Sąskaitų išrinkimo kriterijai

Sąskaitos numeris	Sąskaitos pavadinimas	Kriterijaus pavadinimas				
24101	Skolos iš ES	24101 Skolos iš ES				
Reikšmės tipas	Reikšmė	Kodas	Globali grupė	Globalios grupės kodas	Produkto grupė	Produkto grupės kodas
Partneris			ES Šalys		Pa-ES	
24101	Skolos iš ES	24101 Skolos iš ES				
Reikšmės tipas	Reikšmė	Kodas	Globali grupė	Globalios grupės kodas	Produkto grupė	Produkto grupės kodas
Partneris			ES Šalys		Pa-ES	
24102	Skolos ne ES	24102 Skolos ne ES				
Reikšmės tipas	Reikšmė	Kodas	Globali grupė	Globalios grupės kodas	Produkto grupė	Produkto grupės kodas
Partneris			Ne ES šalys		Pa-Ne-ES	

SVARBU: aprašydami taisykles nepamirškite, kad ta pati taisyklė tame pačiame tipe gali būti nurodyta tik vienai sąskaitų plano sąskaitai. Tačiau vienai sąskaitų plano sąskaitai galite nurodyti kelias taisykles arba pridėti kelis reikšmių tipus, pagal kuriuos turi būti parenkama konkreči sąskaita (pavyzdžiui ir pagal partnerio globalią grupę ir pagal produkto grupę).

SVARBU: kiekviena taisyklė turi būti formuojama pridėdant sąskaitų plano sąskaitą iš naujo. Pavyzdžiui, norite, kad konkreči sąnaudų sąskaitą būtų parenkama kai pirkimo detalėse yra produktas X arba produktas Y, tokiu atveju kartą nurodę sąskaitų plano sąskaitą pridėdame reikšmės tipą Produktas ir reikšmę Produktas X. Tada vėl spaudžiame [**Pridėti sąskaitą**] ir pridėję tą pačią sąskaitą Reikšmės tipas vėl nurodote Produktas, o reikšmė - Produktas Y.

SVARBU: detalės (reikšmės tipai), pagal kurias parenkama sąskaita dažniausiai būna registruojamoje operacijoje ir papildomai jos pridėti į operaciją nereikia, nebent patys kuriate naują tipą ir sugalvojate kokią nors savo tipo taisyklę, tada pasitikrinkite kokioje nors tokio tipo patvirtintoje operacijoje ar ta detalė joje yra. Pavyzdžiui: registruojant ilgalaikio turto įsigijimą, banko sąskaitos informacijos tikrai nėra. Keli pavyzdžiai:

Pavyzdžiui: sąnaudų parinkimui pirkimo metu naudojama *Reikšmė - Produkto grupė*. Registruojant pirkimą detalėse visada pridėdama produktas, o produkto kortelėje, kuriant produktą, būna nurodoma produkto grupė, tai pirkimo tvirtinimo metu produkto grupė tikrinama esanti produkto kortelėje, todėl papildomai į operaciją šios detalės pridėti nereikia.

Pavyzdžiui: registruojant pardavimo sąskaitą skola pirkėjui registruojama pagal *Partnerio globalios grupės reikšmę*. Į pardavimo sąskaitą visada pridėdama partneris (pirkėjas). Sąskaitos tvirtinimo metu bus tikrinama sąskaitoje nurodyto partnerio kortelėje pridėta globali grupė, todėl papildomai į operaciją šios detalės pridėti nereikia.

Pavyzdžiui: registruojant ilgalaikio turto operacijas detali sąskaita dažniausiai parenkama pagal *Ilgalaikio turto grupę*, nurodytą ilgalaikio turto kortelėje. Kadangi visos ilgalaikio turto operacijos susiejamos su konkrečia kortele - tvirtinimo į apskaitą metu tikrinama ilgalaikio turto kortelėje nurodyta turto grupė, todėl papildomai į operaciją šios detalės pridėti nereikia.

4. Aptarkime kelis dažniausiai sistemoje naudojamus tipus:

a) *Pirkimo savikaina 2 kl. produktams ir 6 kl. paslaugoms (Purchase Cost)*. Tipas naudojamas Pirkimo korespondencijoje. Pagal šį tipą pirkimo sąskaitos registravimo metu parenkama Debeto sąskaita.

Sąskaitos tipas: Pirkimo savikaina 2 kl. produktams ir 6 kl. paslaugoms (Purchase Cost)

Pagrindinė informacija

Pavadinimas Pirkimo savikaina 2 kl. produktams ir Aprašymas

Sąskaitų išrinkimo kriterijai

Pridėti sąskaitą Pridėti reikšmę Pašalinti

Sąskaitos numeris	Sąskaitos pavadinimas	Kriterijaus pavadinimas					
20103	Kitos atsargos	20103 Kitos atsargos					
	Reikšmės tipas	Reikšmė	Kodas	Globali grupė	Globalios grupės kodas	Produkto grupė	Produkto grupės kodas
	Produktas					20103 Pakuotė	
2040	Pirktų prekių / paslaugų skirtų perparduoti, įsigijimo savik.	2040 Pirktų prekių / paslaugų skirtų perparduoti, įsigijimo					
	Reikšmės tipas	Reikšmė	Kodas	Globali grupė	Globalios grupės kodas	Produkto grupė	Produkto grupės kodas
	Produktas					Prekės skirtos perparduoti	
291	Ateinančių laikotarpių sąnaudos	291 Ateinančių laikotarpių sąnaudos					
	Reikšmės tipas	Reikšmė	Kodas	Globali grupė	Globalios grupės kodas	Produkto grupė	Produkto grupės kodas
	Produktas					291 Ateinančių laikotarpių sąnaudos	
6001	Suteiktų paslaugų savikaina	6001 Suteiktų paslaugų savikaina					
	Reikšmės tipas	Reikšmė	Kodas	Globali grupė	Globalios grupės kodas	Produkto grupė	Produkto grupės kodas
	Produktas					6001 Suteiktų paslaugų savikaina	
6003	Tiesioginės gamybos išlaidos	6003 Tiesioginės gamybos išlaidos					
	Reikšmės tipas	Reikšmė	Kodas	Globali grupė	Globalios grupės kodas	Produkto grupė	Produkto grupės kodas
	Produktas					6003 Tiesioginės gamybos išlaidos	

Pagal šį tipą matome, kad tvirtinant pirkimo sąskaitą, sąskaitų plano sąskaita 2040 parenkama tik tada, kai pirkimo sąskaitoje pridėtas produktas, kurio kortelėje nurodyta produkto grupė Prekės skirtos perparduoti.

291 sąskaita parenkama tik tada, kai produkto kortelėje nurodyta produkto grupė 291 Ateinančių laikotarpių sąnaudos. 6001 sąskaita - kai produkto grupė Suteiktų paslaugų savikaina ir t.t
 b) Tiekėjų skolos tipas naudojamas taip pat pirkimo sąskaitų tvirtinimo metu parenkant Kredito sąskaitą.

Sąskaitos tipas: Tiekėjų skolos

Pagrindinė informacija

Pavadinimas Aprašymas

Sąskaitų išrinkimo kriterijai

Pridėti sąskaitą Pridėti reikšmę Pašalinti

Sąskaitos numeris	Sąskaitos pavadinimas	Kriterijaus pavadinimas				
4430	Skolos tiekėjams už prekes ir paslaugas	4430 Skolos tiekėjams už prekes ir paslaugas				
Reikšmės tipas	Reikšmė	Kodas	Globali grupė	Globalios grupės kodas	Produkto grupė	Produkto grupės kodas
Partneris				Pa-LT		
4430	Skolos tiekėjams už prekes ir paslaugas	4430 Skolos tiekėjams už prekes ir paslaugas				
Reikšmės tipas	Reikšmė	Kodas	Globali grupė	Globalios grupės kodas	Produkto grupė	Produkto grupės kodas
Partneris				Pa-ES		
4430	Skolos tiekėjams už prekes ir paslaugas	4430 Skolos tiekėjams už prekes ir paslaugas				
Reikšmės tipas	Reikšmė	Kodas	Globali grupė	Globalios grupės kodas	Produkto grupė	Produkto grupės kodas
Partneris			Ne ES šalys	Pa-Ne-ES		
44102	Sukauptos palūkanų sąnaudos	44102 Sukauptos palūkanų sąnaudos				
Reikšmės tipas	Reikšmė	Kodas	Globali grupė	Globalios grupės kodas	Produkto grupė	Produkto grupės kodas
Partneris				KR		

Šiame tipe detali Skolos sąskaita parenkama pagal Partnerio kortelės informaciją. Prie Reikšmės tipo nurodoma Partneris, o Globalios grupės kodas - pasirenkama konkreti Partnerių globali grupė. Šiuo atveju 4430 sąskaita bus parenkama kai pirkimo sąskaitoje pridėtas partneris turės globalią grupę Pa-LT arba Pa-ES arba Pa-Ne-ES. Bet jei partnerio kortelėje bus nurodyta Globali grupė KR - tvirtinimo metu jau bus parenkama sąskaita 44102 ir pan.

5. Sąskaitų tipų sąrašas. Sistemoje jau yra sukurti standartiniai sąskaitų tipai, kurie naudojami registruojant einamąsias operacijas. Pildant naujomis sąskaitomis šiuos tipus, rekomenduojame laikytis tipe esančių reikšmių parinkimu. Visada galima susikurti tipą patiems, taip kaip aprašyta aukščiau. Lentelėje pateikiame informaciją apie sistemoje esančius sąskaitų tipus, kokias sąskaitų plano sąskaitas jie parenka, kuriose korespondencijose dalyvauja, kokios reikšmės operacijoje tai įtakoja:

Eil. Nr.	Tipo pavadinimas	Sąskaitų plano sąskaitų grupė	Operacijos, kurių korespondencijose naudojamas tipas	Reikšmės tipas pagal kurį parenkama sąskaita
1	Ateinančių laikotarpių pajamos/sąnaudos	6xxx	Ateinančių laikotarpių sąnaudų/pajamų registravimas, nurašymas. Pirkimo sąskaita, Pardavimo sąskaita, Buhalterinė pažyma	Produktas su atitinkama produkto grupe
2	Atsargos	20xxx	Atsargų vidinės operacijos: nurašymas, perkėlimas, inventorizacijos fiksavimas ir kt.	Produktas su atitinkama produkto grupe
3	Auto nuoma	6xxx	Registruojamos auto nuomos sąnaudos: pirkimai, buhalterinės pažymos	Produktas su atitinkama produkto grupe
4	Banko sąskaitos (Bank accounts)	271xx	banko mokėjimai banko sąskaitoje: pinigų išmokėjimai, pinigų gavimai	Banko sąskaita su atitinkama banko sąskaita

5	Būsimų laikotarpių sąnaudos	6xxx	Registruojamos būsimų laikotarpių sąnaudos: pirkimai, buhalterinės pažymos	Produktas su konkrečiu produktu
6	DU_DB_SAL_DEB	6xxx	Darbo užmokesčio siuntimui į apskaitai registruoti: debeto pusė	Priskaitymo/ataskaitymo konkreti globali grupė
7	DU_KR_SAL_CR	44xx	Darbo užmokesčio siuntimui į apskaitai registruoti: kredito pusė	Priskaitymo/ataskaitymo konkreti globali grupė
8	Gautas avansas	44xxx	Avansiniai pinigų gavimai: pinigų gavimai, buhalterinės pažymos	Partneris su konkrečia globalia grupe
9	Gautinas PVM 2 kl. (Receivable VAT)	24xxx	Pardavimo sąskaitos	Mokeskis su konkrečiu mokesčio tarifu
10	IT įsigyjimo vertė 1 kl. (Capital asset acquisition)	1xxx	Ilgalaikio turto įsigijimas, vertės keitimas, nurašymas	Turto grupė su konkrečia turto grupe
11	IT nusidėvėjimas 6kl	6xxx	Ilgalaikio turto nusidėvėjimas, nurašymas	Turto grupė su grupuojančia turto grupe
12	IT pardavimas 2kl (CA Sale)	2xxx	Ilgalaikio turto pardavimas, registruojant turtą 2xxx klasėje	Turto grupė su konkrečia turto grupe
13	IT perkainojimas 1 kl. (CA Revaluation)	1xxx9	Ilgalaikio turto perkainojimas, registruojant turto nuvertėjimą	Turto grupė su konkrečia turto grupe
14	IT perkainojimo nusidėvėjimas	1xxx8	Ilgalaikio turto perkainojimo nusidėvėjimas, registruojant perkainojimo nusidėvėjimą	Turto grupė su konkrečia turto grupe
15	IT Vertės didinimas 1 kl.	1xxx	Ilgalaikio turto vertės didinimas papildomai pagerinus turto savybes	Turto grupė su konkrečia turto grupe
16	Kasos	272xxx	Kasos mokėjiami kasoje: kasos pajamų orderis, kasos išlaidų orderis	Kasa su konkrečia kasa iš sąrašo
17	Kitos sukauptos sąnaudos	6xxx	Registruojant pirkimus, buhalterines pažymas	Produktas su konkrečiu produktu
18	Likučių įkėlimas	Visos	Likučių kėlimui, buhalterinėms pažymoms	Visos DK sąskaitos, kur reikšmės tipas Skolos sąskaita - konkreti sąskaitų plano sąskaita
19	Mokėtinas PVM 4 kl. (Payable VAT)	449xxx	Pirkimo sąskaitos	Mokeskis su konkrečiu mokesčio tarifu

20	Palūkanų įsipareigojimas	68xx	Pirkimo sąskaitos	Produktas su konkrečiu produktu
21	Palūkanų pajamos	58xx	Pardavimo sąskaitos	Produktas su atitinkama produkto grupe
22	PARD_pajamos	50xxx	Pardavimo sąskaitos	Produktas su atitinkama produkto grupe
23	Paskola	44xxx	Pinigų gavimai, pirkimo sąskaitos	Partneris su konkrečia globalia grupe
24	Pirkėjų skolos	24xxx	Pardavimo sąskaitos, pinigų gavimai	Partneris su konkrečia globalia grupe
25	Pirkimo savikaina 2 kl. produktams ir 6 kl. paslaugoms (Purchase Cost)	20xxx arba 6xxx	Pirkimo sąskaitos	Produktas su atitinkama produkto grupe
26	Sukauptos gautinos pajamos	58xxx	Pardavimo sąskaitos	Produktas su konkrečiu produktu
27	Sukauptos sąnaudos - draudimas	6xxx	Pirkimo sąskaitos, Buhalterinės pažymos	Produktas su atitinkama produkto grupe
28	Sukauptos sąnaudos - nuoma	6xxx	Pirkimo sąskaitos, Buhalterinės pažymos	Produktas su atitinkama produkto grupe
29	Sukauptos sąnaudos - palūkanos	6xxx	Pirkimo sąskaitos, Buhalterinės pažymos	Produktas su atitinkama produkto grupe
30	Tiekėjų skolos	44xxx	Pirkimo sąskaitos, pinigų išmokėjimai	Partneris su konkrečia globalia grupe

Dar daugiau informacijos apie sąskaitų tipus, sąskaitų planą rasite [čia](#).